

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Полтавський державний аграрний університет

Кафедра обліку і оподаткування

**«АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ОБЛІКУ,
АНАЛІЗУ ТА КОНТРОЛЮ В СОЦІАЛЬНО-ОРІЄНТОВАНІЙ СИСТЕМІ
УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВОМ»**

*Матеріали VI Всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції,
присвяченої пам'яті професора, заслуженого працівника вищої школи
Дмитра Мусійовича Фесенка*

ПОЛТАВА 2023

УДК 657

Актуальні проблеми та перспективи розвитку обліку, аналізу та контролю в соціально-орієнтованій системі управління підприємством : Матеріали VI Всеукраїнської науково-практичної конференції. Частина 1. м. Полтава, 30 – 31 березня 2023 р. Полтава, 2023. 845 с.

ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ КОМІТЕТ:

Голова організаційного комітету:

КАНЦЕДАЛ НАТАЛІЯ – к.е.н., доцент, завідувач кафедри обліку і оподаткування Полтавського державного аграрного університету

Секретар організаційного комітету:

ЛЕГА ОЛЬГА – к.е.н., доцент, професор кафедри обліку і оподаткування Полтавського державного аграрного університету

Члени організаційного комітету:

ГНАТИШИН ЛЮДМИЛА – д.е.н., професор, завідувач кафедри обліку та оподаткування Львівського національного університету природокористування

МАЛИШКІН ОЛЕКСАНДР - д.е.н., професор, САРА, експерт з обліку та оподаткування

ПЕРЕРВА ПЕТРО - д.е.н., професор, завідувач кафедри економіки бізнесу і міжнародних економічних відносин Національного технічного університету «Харківський політехнічний інститут»

СЛАВКОВА ОЛЕНА - д.е.н, професор кафедри бухгалтерського обліку, завідувач кафедри публічного управління та адміністрування Сумського національного аграрного університету

СУК ПЕТРО - д.е.н., професор, професор кафедри обліку і оподаткування Відокремленого підрозділу Національного університету біоресурсів і природокористування України «Ніжинський агротехнічний інститут»

ВОРОНЬКО-НЕВІДНИЧА ТЕТЯНА - к.е.н., доцент, завідувач кафедри менеджменту ім. І.А. Маркіної Полтавського державного аграрного університету

ГУБАРИК ОЛЬГА - к.е.н., доцент, доцент кафедри обліку, оподаткування та управління фінансово-економічною безпекою Дніпровського державного аграрно-економічного університету

КАРПОВА ВЛАДА - к.е.н, доцент кафедри митної справи і фінансових послуг Харківського національного економічного університету ім. Семена Кузнеця

ПРОКОПИШИН ОКСАНА – к.е.н., доцент, доцент кафедри обліку та оподаткування Львівського національного університету природокористування

ПРИЙДАК ТЕТЯНА– к.е.н., доцент, доцент кафедри обліку і оподаткування Полтавського державного аграрного університету

РИЛЄЄВ СЕРГІЙ - к.е.н, доцент, доцент кафедри фінансів, обліку і оподаткування Чернівецького торговельно-економічного інституту Державного торговельно-економічного університету

ЯЛОВЕГА ЛЮДМИЛА – к.е.н., доцент, доцент кафедри обліку і оподаткування

Конференція присвячена пам'яті видатного науковця, Заслуженого працівника вищої школи Української РСР, професора Дмитра Мусійовича Фесенка. У збірнику матеріалів науково-практичної конференції розміщено результати досліджень вітчизняних науковців, присвячених актуальним проблемам та перспективам розвитку обліку, аналізу та контролю в соціально-орієнтованій системі управління підприємством.

© Автори, 2023

© Кафедра обліку і оподаткування, 2023

© Полтавський державний аграрний університет, 2023

Дмитро Мусійович Фесенко (1926-2012 рр.)

Науковий шлях Дмитра Мусійовича почався з навчання в аспірантурі Українського інституту економіки і організації сільськогосподарського виробництва та захисту кандидатської дисертації у 1967 році на тему «Планування, облік витрат і калькуляція собівартості продукції в колгоспах». У тому ж році науковець був прийнятий на посаду доцента кафедри бухгалтерського обліку Полтавського сільськогосподарського інституту. З 1974 р. по 1988 р. працював проректором інституту з навчальної роботи, а з 1994 р. - завідувачем кафедри бухгалтерського обліку.

У 2001 р. професор Фесенко був обраний головою Полтавського регіонального відділення Федерації бухгалтерів, аудиторів і фінансистів АПК України. Успіхи у науковій та навчально-методичній роботі Дмитра Мусійовича відмічені багатьма відзнаками, зокрема: Заслужений працівник вищої школи Української РСР (з 1986 р.); член Методичної Ради з бухгалтерського обліку та звітності Міністерства аграрної політики України.

Як учасник та ветеран Другої світової війни, Фесенко Д. М. неодноразово був нагороджений медалями та відзнаками, а за період трудової діяльності - відзначений нагородою «За доблесну працю». З під його пера вийшло більше 180 науково-методичних праць і розробок (зокрема 28 підручників і посібників).

VI Всеукраїнська науково-практична інтернет-конференція «Актуальні проблеми та перспективи розвитку обліку, аналізу та контролю в соціально-орієнтованій системі управління підприємством».

30 березня 2023 року працівники кафедри обліку і оподаткування факультету обліку та фінансів Полтавського державного аграрного університету організували і провели VI Всеукраїнську науково-практичну інтернет-конференцію «Актуальні проблеми та перспективи розвитку обліку, аналізу та контролю в соціально-орієнтованій системі управління підприємством».

Незважаючи на тривалий воєнний стан, спричинений агресією росії, цей захід об'єднав в онлайні 80 закладів вищої освіти з усієї України, кількість учасників якого сягнула понад 800 осіб; близько 600 тез доповідей було надіслано для публікації у десяти тематичних рубриках.

Модераторами зустрічі були Канцедал Наталія Анатоліївна, завідувачка, професорка кафедри обліку і оподаткування, Лега Ольга Василівна, професорка кафедри обліку і оподаткування, та Ліпський Роман Вікторович, доцент кафедри обліку і оподаткування.

З вітальним словом до учасників конференції виступили:

Дорогань-Писаренко Людмила Олександрівна, к. е. н, професорка, декан факультету обліку та фінансів, яка наголосила на важливості збереження кращих традицій міжуніверситетської співпраці та наукової активності в умовах воєнного стану;

Єрмолаєва Марина Валентинівна, к. е. н, професорка, професорка кафедри обліку і оподаткування, яка навела біографічну довідку про видатну особистість – професора Фесенка Дмитра Мусійовича, пам'яті якого вже вшосте присвячується науковий захід, щорічно ініційований кафедрою обліку і оподаткування.

Канцедал Наталія Анатоліївна, завідувачка, професорка кафедри обліку і оподаткування, яка наголосила на важливості популяризації наукових досліджень у сфері бухгалтерського обліку, оподаткування, контролю, аналізу, фінансів та економіки в цілому, поділилася досвідом дослідження навчальної мотивації здобувачів в умовах війни, а також практичними підходами до вдосконалення методики викладання дисциплін економічного спрямування в умовах викликів і загроз.

Окрему подяку за участь у конференції висловлюємо Єгоровій Олені Володимирівні, доцентці кафедри фінансів, банківської справи та страхування Полтавського державного аграрного університету, та Рилєєву Сергію Володимировичу, доценту кафедри фінансів, обліку і оподаткування Чернівецького торговельно-економічного інституту Державного торговельно-економічного університету за підготовку виступів і змістовних презентацій здобувачів Ромаш Дарії Володимирівни (доповідь на тему «Краудфандинг як джерело фінансування бізнесу») та Фербей Галини Михайлівни (доповідь на

тему «Загальні та податкові аспекти підприємницької діяльності електронних резидентів»).

Кафедра обліку і оподаткування висловлює вдячність усім співорганізаторам, учасникам і представникам наукової спільноти, які попри складний для України період, обтяжений війною та її наслідками, знаходять змогу для наукової творчості, публічного обговорення та висвітлення результатів наукової діяльності.

Ми - єдиний народ: самоусвідомлений, незламний, волелюбний і нескорений. Перемогу наближають для нас Збройні Сили, і всі, хто в цю Перемогу вірить!

Наша боротьба триває, наша віра в краще непохитна!

Ми сильні, ми вільні! Україна переможе! Слава Україні!

З повагою Організаційний комітет!!

ГРИШКО Р.С., здобувач вищої освіти

Науковий керівник – **ЧКАН І.О.**, к.е.н., доцент,

доцент кафедри фінансів, обліку і оподаткування,

Таврійський державний агротехнологічний університет імені Дмитра Моторного, м. Запоріжжя

РОЛЬ БАНКІВ В СИСТЕМІ ЗАПОБІГАННЯ ВІДМИВАННЮ ДОХОДІВ В УКРАЇНІ

Актуальність. Невпинний розвиток суспільства разом з оновленим життям провокує появу і нових негативних проблем. Однією з таких гострих проблем глобального значення є відмивання грошей злочинним шляхом, що завдає значної шкоди економіці кожної країни. Протидіяти таким злочинам беруться всі, хто страждає від такого злочину. Саме банківські та інші фінансові установи схильні цим загрозам і є головними в боротьбі з відмиванням коштів. Тому уповноважені міжнародні інститути висувають вимоги до кожного банку щодо ідентифікації клієнтів і максимальної пильності, оскільки це важливий контрольний захід у запобіганні проникненню злочинців у легальну економіку.

Фінансові установи, які здійснюють операції з фінансовими ресурсами, законодавчо є учасниками системи протидії легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, і відіграють важливу роль у запобіганні та виявленні фактів відмивання доходів, одержаних злочинним шляхом, та передачі даних компетентним органам, у тому числі правоохоронним. Проте в Україні однією з головних проблем у протидії відмиванню грошей є відсутність міцних міжвідомчих зв'язків між правоохоронними органами та фінансовим сектором. Тісніша взаємодія могла б суттєво пришвидшити процес розслідування відмивання грошей, що сприяло б ефективнішій протидії цьому негативному явищу.

Результати дослідження. В останні десятиліття уряди, організації та установи в усьому світі виявили великий інтерес до явища відмивання доходів в результаті незаконної діяльності, особливо після того, як це явище загострило та ускладнило схеми та методи відмивання грошей за допомогою банківського сектора. Необхідність взаємодії правоохоронних органів з фінансовими установами для боротьби з відмиванням грошей була визнана на міжнародному рівні.

Роль банків у системі запобігання відмиванню грошей дуже важлива, оскільки працівники банків першими мають інформацію про підозрілі операції, підозрілих клієнтів, які використовували будь-яку зі схем введення брудних грошей у фінансову систему. Своєчасне подання інформації про підозрілу операцію чи підозрілу діяльність є ключовим елементом виявлення, з'ясування та доказів злочину, внаслідок якого отримані злочинні доходи.

В Україні Національному антикорупційному бюро, згідно законодавства, надано право ініціювати моніторинг банківських рахунків в рамках проведення негласних слідчих дій. Банк зобов'язаний надавати Національному

антикорупційному бюро України актуальну інформацію про операції, що здійснюються за банківськими рахунками тим самим фактично розкриваючи банківську таємницю.

Державна служба фінансового моніторингу України координує обмін інформацією між правоохоронними органами та фінансовими установами, оскільки служба володіє великою кількістю інформації про фінансові операції, які можуть бути пов'язані з відмиванням коштів, одержаних іншим злочином. Таку інформацію отримує Державна служба фінансового моніторингу України від фінансових установ, які є суб'єктами первинного фінансового моніторингу, та надає його правоохоронним органам у вигляді узагальнених матеріалів як повідомлення про кримінальне правопорушення та одночасно підставу для початку досудового розслідування [1].

Як звітує Держфінмоніторинг [2] за 2022 рік від суб'єктів первинного фінансового моніторингу взято на облік 1 179 392 повідомлення про фінансові операції, що підлягають фінансовому моніторингу, з них:

- 52 123 повідомлення про підозрілі фінансові операції (діяльність);
- 1 117 829 повідомлень про порогові операції;
- 194 повідомлення про порогові та підозрілі операції (діяльність);
- 9 246 повідомлень на запит про відстеження фінансових операцій.

Із зазначеної загальної кількості повідомлень, у період воєнного часу (за період з 24.02.2022 по 31.12.2022 р.), від суб'єктів первинного фінансового моніторингу Держфінмоніторингом взято на облік 928 471 повідомлення про фінансові операції, що підлягають фінансовому моніторингу, з них:

- 43 953 повідомлення про підозрілі фінансові операції (діяльність);
- 875 208 повідомлень про порогові операції;
- 147 повідомлень про порогові та підозрілі операції;
- 9 163 повідомлення, отриманих на запит на відстеження.

Висновки. Найпоширенішою схемою відмивання грошей є використання фінансових установ (банків, компаній, що надають фінансові послуги), які є скелетом всієї, органічно включеної в міжнародну, економічної системи країни. Тому важливим питанням вдосконалення системи протидії відмиванню доходів є обмін інформацією з уповноваженими державними захисними інститутами. Також доцільно проводити роз'яснювальну роботу з працівниками та обмінюватися досвідом процесів виявлення та розслідування фінансово-економічних злочинів.

Список використаних джерел:

1. Стеблянка А. В. Обмін інформацією як основна форма координації між правоохоронними органами та фінансовими установами під час їх взаємодії у сфері протидії легалізації злочинних доходів. *Прикарпатський юридичний вісник*. 2019, 1(26). С. 177-180.
2. Інформування про результати роботи Держфінмоніторингу за 2022 рік. Державна служба фінансового моніторингу України. URL: <https://fiu.gov.ua/pages/dijalnist/funkcional/news/Informuvannya-pro-rezultati-roboti-derzhfinmonitoringu-za-2022-rik.html>

